

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum IV. Decretalium, per viginti, & unum Titulos distributum, De
Sponsalibus, Et Matrimoniis, eorumque impedimentis, ac dispensationibus,

...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1702

§. IX. An, & qualiter dispensari possit in impedimento ex Ordine?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73058](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73058)

§. IX.

An, & qualiter dispensari possit in impedimento ex Ordine?

117. Cum ex Ordinibus minoribus nullum nascatur impedimentum matrimonij, sed tantum ex ordine sacro; id autem sit juris tantum Ecclesiastici, ex dictis à n. 938. rectè sequitur, ubi iuxta dispensandi causæ fuerint (quæ nimirum etiam in tali casu dispensationem justè exigunt) eam omnino ab Ecclesia concedi posse, sed aliter pro Clericis non regularibus, aliter pro regularibus, seu Religiosis. Hi enim eâ dispensatione in voto solenni castitatis liberantur à statu regulari; non isti, ut jam supra diximus, in *tit. 6. à n. 938.* Et quidem cum Clerico in sacris non regulari, posse dispensari, ut valide, ac licite inear matrimonium, tenet etiam D. Thom. 2. 2. q. 88. a. 11. quia debitum continentia non est essentialiter alligatum ordini sacro; sed ex statuto Ecclesiæ; at in hoc dispensare potest Pontifex, nimirum Legislator in lege sua, ergo.

118. Cum Religioso non æquè omnes admittunt, posse dispensari in voto continentia, quod emissum est in professione. Nam licet D. Thom. in 4. dist. 38. q. 1. a. 4. *quæstionum*. 1. ad. 3. probabiliorum iudicaverit opinionem eorum, qui admiserunt ob causam communis utilitatis posse dispensari in voto solenni Religionis: ut notat de Justis lib. 3. c. 15. in *Appendic. num. 2.* postea tamen in 2. 2. q. 88. a. 11. aliter dicendum existimavit. Et ideo nunc Thomistæ communiter negant, cum Religioso Professo dispensare posse Pontificem ad contrahendum matrimonium; ut notat Capizucchus *Controv. 11. de voto solenn. q. unic.* dicens, quod cum hac sententia transeat communiter Thomistæ, qui in hac re Thomistarum nomine digni sunt, addens: hanc sententiam procul dubio non solum saniores esse, & certiores, verum etiam, ut ipse credit, tenendam.

119. Verum multò probabilior est sententia affirmantium, etiam in hoc casu posse Pontificem dispensare ex causa communem utilitatem concernente; ita communiter Doctores alij, Theologi, &

Tom. IV.

Canonistæ, ut testatur Fagnanus in *c. Cum ad Monasterium, de statu Monachorum à n. 56.* Nam votum castitatis emissum in professione non habet vim dirimendi matrimonium, nisi in quantum est solenne, solennitate ex Ecclesiæ constitutione inventa, ut probatum est à n. 971. certum autem est, quod hanc constitutionem omnino tollere possit Pontifex, cum ipse sit ejus Conditor; ergo.

Nec obstat textus *cit. c. Cum ad Monasterium*, ubi dicitur: quod custodia castitatis adeo est annexa Regule Monachali, ut contra eam nec summus Pontifex possit indulgere; cujus capituli authoritati S. Thomas innixus, mutavit opinionem suam priorem, de qua num. 2. 57. ut testatur de Justis; quod utique non fecisset, si eo tempore, quo scripsit Sanctus Doctor, habuisset notitiam de eo, quod tam aperte resolvit. Bonifacius VIII. (de quo supra n. 971.) nimirum, hoc impedimentum nasci ex solennitate, & hanc ex sola Ecclesiæ constitutione. Non, inquam, obstat textus illius *c. quia*, licet Monacho, manenti Monacho, & salvo statu Monachali in eo, Pontifex non possit indulgere aliquid contra custodiam castitatis (impossibile enim est, fieri licitum, pro sensu composito voti illud ipsum actu reddentis illicitum) potest tamen indulgere pro sensu diviso, seu per dispensationem voti, sublato statu talis Monachi, ut diximus sæpius. Cum enim votum castitatis sit de substantia status Religiosi, sublato tali voto per dispensationem, tollitur status. Certum autem est, quod Pontifex possit solvere statum Regularem, in aliquo subiecto, id solvendo a votis; ergo: sed his plura dedimus à n. 971. & seq.

Illud not. si justa causa foret concedendi dispensationem ad matrimonium Clerico in sacris, in supplicatione non sufficere, dicendo: ipsum esse in sacris; sed specificandum, an sit Presbyter, Diaconus, vel Subdiaconus tantum? ut notat de Justis lib. 1. c. 4. num. 185. citans Filiuc. Trullenek, & alios; inter causas autem allegari solet conservatio illustris familiae, præsertim plurimum merita de Ecclesiâ, alioquin extinguenda; magna

XXX 2

magna

magna utilitas concernens bonum commune, etiam si non tendat proximè, ac immediatè in bonum commune; & ad hunc finem etiam imperatoris intercessio pro justa causa dispensandi deservire potest, ut liquet ex dispensatione Alexandri VIII. 1690. 14. Januar. cum Subdiacono magnæ familiæ cateroquin extinguendæ, ut habetur apud Vincent. de Justis in *cit.* *Appendic. n. 31.*

§. X.

An & qualiter dispensari possit in impedimento ligaminis?

2162. Quæstio fieri potest solum circa matrimonia *fidelium rata tantum*, sed nondum consummata; in hoc impedimento complures sunt, qui negent, etiam summum Pontificem dispensare posse, quòd sit juris divini, ut diximus supra à n. 1621. Sententia tamen probabilissima est, Pontificem in his dispensare posse, ut soluto etiam conjugali vinculo validè, ac licitè à taliter solutis matrimonium aliud iniri possit. de quo egimus à n. 1611. Non est dubium has dispensationes non facile impetrari, nisi ob causas urgentes. Inter has autem causas numerant auctores morbum contagiosum supervenientem, gravia scandala, magnam conjugum disparitatem, conjugum constantem aversionem ab invicem, conservationem pacis, vel magnæ familiæ, etatem conjugum adhuc teneram &c. de quibus de Justis *l. 2. c. 10. à n. 21.* ex P. Sanchez *l. 2. d. 16.* & alijs; quamvis aliqui censeant, ut diximus loc. cit. non requiri causam, quæ concernat bonum publicum. *V. n. 1618. in fine.*
2163. Ejusmodi dispensationem in matrimonio rato tantum, ut, eo quoad vinculum soluto, conjuges fiant liberi ad aliud matrimonium, concedi etiam posse à majori poenitentiario, sed solum in occultis, docet Corradus *l. 8. c. 7. n. 35.* quem citat & sequitur de Justis *l. 2. c. 10. n. 18.* ubi num. sequenti exemplum talis dispensationis factæ refert cum muliere, quæ cuidam juveni nupsit, & matrimonio cum hoc non consummato, alteri præmissorum ignaro, cum quo consummavit susceptâ prole, primo viro non amplius reperibili, & secundo matrimonio, nisi dispensarentur, absque gravi periculo non continuabili.

Circa hoc impedimentum ligaminis not. cum frequenter contingat, quòd quidam, *ligati vinculo conjugij*, relicto suo conjugè, se transferant ad alias terras, ubi sint ignoti, & ibi se liberos, ac solutos mentientes, aut vinculum sui conjugij diffimulantes, aliud matrimonium factò sacrilego ineant; per sacram Congregationem Generalis Inquisitionis de urbe anno 1637. omnibus locorum Ordinarijs mandatum, ac interdictum esse, ne in suis civitatibus, ac diocesisbus permittant fieri denuntiationes matrimoniorum, quæ contrahi deberent à Forensi, nisi Parochi, ad quem spectat matrimonio assistere, constet per authenticam fidem Ordinarij ipsorum Forensium, *de istorum statu libero*; ipsi Ordinarijs præscriptâ formâ, ut, antequam dicti status liberi fidem faciant, testes fide dignos examinent, qui ex certa scientia statum liberum contrahere volentium affirmant secundum tenorem instructionis pro hoc examine faciendo, datæ ab ipsâ sacra Congregatione cit. quam refert de Justis *cit. l. 2. c. 9. n. 19.*

Unde not. 2. quando est casus necessitatis (ut si aliquis ex contrahere volentibus sit in articulo mortis) non requiri, ut servetur præfate instructionis formâ, si tempus non patitur; esto, si infirmus convalesceret, aliud dicendum; antequam cohabitare permittantur; sic Corradus *supra cit. l. 7. c. 6. n. 23.* dicens, sic declaratum ab ipsâ sacra Congregatione. 2. Illam Ordinarij attestationem, ut jacet, non requiri pro Exteris, seu Forensibus, qui tempore adhuc non nubili discesserunt, & pervenerunt ad locum, ubi nunc contrahere volunt, si ibi continuo permanserunt. 3. Requiri tamen, licet tales Exteri per decem annos, & ultra, in tali loco, ubi contrahere volunt, domicilium acquisiverint, ut eorum liber status probetur per testes fide dignos, tam originis, quam domicilij. 4. Esto unicam, vel plures uxores duxerint, eæque ibi, ubi contrahere vult exterus, mortuæ sint, nec post hoc à dicto loco recesserit. Verum propter multiplices difficultates, quæ nascuntur in observanda illa instructione, in plurimis Curijs etiam de consensu sacre Congregationis plurimum restricta est, ut notat de Justis *cit. l. 2. c. 9. n. 28.* & merito, præsertim quoad postrema duo. Unde in hoc